

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 2025-6-9615
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens föreskrifter om ändring i föreskrifterna och allmänna råden (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS;

**HSLF-FS
2025:27**

Utkom från trycket
den 26 juni 2025

beslutade den 27 maj 2025.

Socialstyrelsen föreskriver med stöd av 18 kap. 5 § socialtjänstförordningen (2025:468) i fråga om Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS

dels att 4 kap. 16 § andra stycket ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1–2 §§, 2 kap. 1 §, 3 kap. 1 §, 4 kap. 3 och 11–14 §§, 5 kap. 1, 4 och 21–22 §§, 6 kap. 1 §, 7 kap. 1–2, 4, 6, 9 och 13–14 §§ ska ha följande lydelse.

Vidare beslutar Socialstyrelsen

dels att rubriken till de allmänna råden i 5 kap. 6 §, 6 kap. 2 § och 7 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att de allmänna råden till 6 kap. 4 § ska ha följande lydelse.

1 kap.

1 §¹ Dessa föreskrifter ska tillämpas vid dokumentation under handläggning av ärenden som gäller enskilda samt under genomförande och uppföljning av beslut om insatser i verksamhet som omfattas av

1. 14 kap. 3 § eller 17 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400), SoL, eller
2. 21 a § eller 23 c § första stycket lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

¹ Senaste lydelse HSLF-FS 2022:37.

Föreskrifterna ska också tillämpas i samband med förhandsbedömning och omedelbar skyddsbedömning enligt SoL.

2 §² Föreskrifterna ska tillämpas av en nämnd som

1. enligt 4 kap. 2 § första stycket SoL fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten,
2. enligt 22 § LSS utövar ledningen av regionens eller kommunens verksamhet enligt den lagen,
3. avses i 9 kap. 21 § kommunallagen (2017:725), och
4. avses i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

En nämnd som handlägger ärenden och följer upp beslut om insatser ska därvid tillämpa föreskrifterna i 2–5 kap.

En nämnd som genomför insatser ska under genomförandet och uppföljningen av dessa tillämpa föreskrifterna i 2–4 kap. och 6 kap.

2 kap.

1 § I dessa föreskrifter och allmänna råd avses med

behandlingsplan	genomförandeplan som avser vård eller behandling i verksamhet som bedrivs av SiS enligt SoL, LVU eller LVM
beslutsunderlag	skriftlig sammanställning av de uppgifter som bedöms ha betydelse för ett beslut
den som bedriver verksamhet	1. socialnämnd, i fråga om sådan socialtjänst som kommunen har ansvar för enligt SoL, LVU eller LVM, 2. kommunal nämnd, i fråga om sådan verksamhet som kommunen har ansvar för enligt LSS, 3. annan juridisk person eller enskild näringsidkare som genomför beslutade insatser, och 4. SiS då den myndigheten bedriver verksamhet enligt SoL, LVU eller LVM

² Senaste lydelsen HSLF-FS 2020:58.

förhandsbedömning	en nämnds bedömning av om det finns skäl att inleda en utredning enligt 14 kap. 2 § SoL eller inte
genomförandeplan	vård- och omsorgsplan som beskriver hur en beslutad insats ska genomföras för en enskild
handling	framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel
handläggning	förfarande som börjar med att ett ärende öppnas och efter utredning avslutas med ett beslut
insats	individuellt behovsprövat stöd eller individuellt behovsprövad vård och behandling enligt SoL, LVU eller LVM samt insatser enligt 9 § LSS
journal	den del av en personakt där anteckningar av betydelse för handläggning av ett ärende samt för genomförande och uppföljning av en insats görs i kronologisk ordning
kommunikationsstöd	hjälpmedel eller personligt stöd som används för att underlätta kommunikation med personer som har kognitiva svårigheter, koncentrationssvårigheter eller tal-, språk- eller andra kommunikationssvårigheter
personakt	akt som innehåller journalanteckningar och andra handlingar om en eller flera personer som är eller har varit aktuella för utredning eller insats inom socialtjänsten eller verksamhet som bedrivs med stöd av LSS

standardiserad bedömningsmetod	metod för bedömning av en situation, funktion eller behov med hjälp av ett vetenskapligt prövat bedömningsinstrument, t.ex. en checklista eller ett index, och en manual som beskriver hur instrumentet ska användas
utförare	nämnd eller enskild verksamhet som genomför en beslutad insats

3 kap.

1 § Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår det att den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ansvarar för att det finns de processer och rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet.

4 kap.

3 § En personakt ska avse endast en person.

En personakt hos nämnden får dock avse flera personer i en familj om det gäller

1. ansökan om ekonomiskt bistånd för två eller flera personer i ett hushåll,
2. utredning och bedömning av ett tänkbart familjehem,
3. gemensam ansökan om medgivande för internationell adoption enligt 24 kap. 1 § SoL, eller
4. gemensam ansökan om medgivande att ta emot ett barn för stadigvarande vård och fostran enligt 22 kap. 2 § SoL.

11 § Av journalen ska det även framgå om

1. den enskilde berörs av ett missförhållande som har rapporterats enligt 27 kap. 2 § SoL eller 24 b § LSS till den som bedriver verksamhet,
2. den som bedriver verksamhet har gjort en anmälan som berör den enskilde enligt 27 kap. 6 § SoL eller 24 f § LSS, eller
3. den som bedriver verksamhet har gjort en polisanmälan som berör den enskilde.

Dokumentation av barnets bästa och rätt att vara delaktig

12 § Bestämmelser om att vid alla åtgärder som rör barn ska i första hand det som bedöms vara barnets bästa beaktas finns i 3 kap. 1 § första stycket första meningen SoL.

Bestämmelser om när åtgärder rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas finns i 6 a § LSS.

Bestämmelser om att vad som är bäst för barnet ska vara avgörande vid beslut eller en annan åtgärd som rör vård- eller behandlingsinsatser för barn finns i 3 kap. 1 § första stycket tredje meningen SoL.

Bestämmelser om att vad som är bäst för den unge ska vara avgörande vid beslut enligt LVU finns i 1 § femte stycket samma lag.

Bestämmelser om att barnets bästa ska vara avgörande för alla beslut om vårdnad, boende och umgänge finns i 6 kap. 2 a § föräldrabalken.

13 § Bestämmelser om att ett barn ska kontinuerligt få relevant information vid en åtgärd som rör barnet och ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor som rör barnet finns i 3 kap. 3 § första meningen SoL och 3 kap. 2 § första meningen SoL.

Bestämmelser om att ett barn ska få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter finns i 8 § andra stycket LSS.

Bestämmelser om att den unge ska få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor som rör honom eller henne finns i 36 § första stycket LVU.

14 § Bestämmelser om att ett barns åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad finns i 3 kap. 2 § andra meningen SoL och 8 § andra stycket LSS samt 6 kap. 2 b § andra stycket föräldrabalken.

Bestämmelser om att den unges åsikter och inställning ska tillmätas betydelse i förhållande till hans eller hennes ålder och mognad finns i 36 § första stycket LVU.

16 §³ Av dokumentationen ska det framgå vilka åsikter som barnet eller den unge har fört fram enligt de bestämmelser som anges i 13 § till den som bedriver verksamhet.

³ Ändringen innebär att andra stycket upphör att gälla.

5 kap.

1 § Dokumentation av en ansökan, begäran eller anmälan ska innehålla uppgifter om

1. vad saken gäller,
2. vem eller vilka som uppgifterna avser,
3. vem som har lämnat uppgifterna såvida de inte har lämnats anonymt,
4. när och hur uppgifterna har lämnats till nämnden, och
5. namn och befattning eller titel på den som har tagit emot uppgifterna.

Av dokumentationen ska det också framgå vilka andra uppgifter av betydelse för saken som har lämnats till nämnden.

Uppgifter som har kommit till nämndens kännedom på annat sätt än genom en ansökan, begäran eller anmälan och som kan föranleda någon åtgärd av nämnden enligt 14 kap. 2 § SoL ska dokumenteras enligt första och andra styckena.

4 § Bestämmelser om att en omedelbar skyddsbedömning avseende barn ska dokumenteras i en personakt finns i 20 kap. 1 § andra stycket andra meningen socialtjänstlagen (2025:400).

Dokumentationen av en omedelbar skyddsbedömning enligt 20 kap. 1 § SoL ska innehålla uppgifter om

1. vilken bedömning som har gjorts av barnets eller den unges behov av omedelbart skydd,
2. vilka faktiska omständigheter och händelser av betydelse som ligger till grund för nämndens bedömning,
3. när bedömningen har gjorts, och
4. namn och befattning eller titel på den som har gjort bedömningen.

Utredning som gäller barns behov av skydd eller stöd enligt 14 kap. 2 § och 20 kap. 5 § SoL

Uppföljning av ett barns situation enligt SoL

21 § Om nämnden har beslutat att följa upp ett barns situation enligt 23 kap. 1 § eller 23 kap. 2 § SoL, ska det av dokumentationen framgå

1. vilka skäl som ligger till grund för beslutet,
2. när uppföljningen har påbörjats, och
3. när uppföljningen har avslutats samt av vilken anledning.

Dokumentationen ska också innehålla uppgifter om nämndens samtal med barnet och med andra personer som har kontaktats av nämnden under uppföljningstiden.

22 § Nämndens uppdrag till en utförare ska dokumenteras och innehålla uppgifter om den enskildes namn, personnummer och andra kontaktuppgifter samt uppgifter som anges i 4 kap. 4 § andra stycket och 4 kap. 5 §.

Dokumentationen av nämndens uppdrag ska också innehålla uppgifter om

1. vilken bedömning som nämnden har gjort av den enskildes behov,
2. vad som ingår i uppdraget,
3. vilket eller vilka mål som gäller för insatsen,
4. former för uppföljning i det enskilda fallet,
5. vilken information som efter en prövning enligt bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), 17 kap. 11 § SoL eller 29 § LSS ska återföras till nämnden i samband med att insatsen avslutas, och
6. namn och kontaktuppgifter till ansvarig handläggare hos nämnden.

Av dokumentationen ska det framgå när uppdraget, efter en prövning enligt bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen, har lämnats till utföraren.

Allmänna råd

Vid beslut om insatser i form av kontaktperson, kontaktfamilj eller särskilt kvalificerad kontaktperson enligt 13 kap. 7 § SoL samt vid beslut om insats enligt 9 § 4 LSS i form av kontaktperson bör uppgifter om hur insatsen ska genomföras dokumenteras i en genomförandeplan som upprättas av nämnden i samråd med den enskilde och uppdragstagaren.

Detsamma bör gälla när en beslutad insats enligt SoL eller LSS ska genomföras av en uppdragstagare som förordnas av nämnden, t.ex. en ledsagare eller en anhörigvårdare.

6 kap.

1 § När utföraren har tagit emot ett uppdrag från den beslutande nämnden ska uppgifter som gäller uppdraget dokumenteras och ange

1. vem uppdraget gäller,
2. vilken nämnd som har beslutat om insatsen,
3. vad som ingår i uppdraget enligt nämndens beslut,
4. vilket eller vilka mål som enligt nämndens beslut gäller för insatsen,
5. vilken bedömning nämnden har gjort av den enskildes behov,
6. former för uppföljning i det enskilda fallet,
7. vilken information som efter en prövning enligt bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), 17 kap. 11 § SoL eller 29 § LSS ska återföras till nämnden i samband med att insatsen avslutas, och
8. namn och kontaktuppgifter till ansvarig handläggare hos nämnden.

Planera insatsens genomförande och dokumentera enligt 14 kap. 3 § SoL eller 21 a § LSS

Allmänna råd⁴

Av dokumentationen bör det framgå

- när och på vilket sätt utföraren har följt upp insatsen,
- om utföraren har använt standardiserade bedömningsmetoder som en del i uppföljningen och i så fall vilken eller vilka,
- hur den enskilde uppfattar genomförandet av insatsen i förhållande till sina behov och önskemål,
- utförarens bedömning av den enskildes situation,
- om några behov av åtgärder har identifierats genom uppföljningen, och
- vilka uppgifter som efter en prövning enligt bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), 17 kap. 11 § SoL eller 29 § LSS har återförts till den beslutande nämnden vid uppföljningen.

7 kap.

1 § När SiS efter kontakt med den beslutande nämnden har åtagit sig att genomföra en insats som avser den enskilde, ska detta dokumenteras. Av dokumentationen ska det framgå när den skriftliga ansökan om inskrivning, nämndens utredning i ärendet enligt 9 kap. 2 § socialtjänstförordningen (2025:468) och kopia av

⁴(Till 6 kap. 4 §.)

det verkställbara beslutet eller någon annan underrättelse om detsamma enligt 9 kap. 3 § kom SiS tillhanda.

Av dokumentationen ska det också framgå

1. vilken nämnd som har gjort ansökan,
2. vilken insats som uppdraget gäller,
3. när och på vilket sätt SiS har lämnat en platsanvisning,
4. när och på vilket sätt SiS har kontrollerat att nämnden har fattat beslut om placering enligt 11 § LVU,
5. när och på vilket sätt SiS har kontrollerat om ett giltigt beslut om omedelbart omhändertagande eller vård föreligger, och
6. namn och kontaktuppgifter till ansvarig handläggare hos nämnden.

2 § Av journalen ska det framgå när SiS har fattat beslut om inskrivning enligt 9 kap. 5 § socialtjänstförordningen (2025:468).

Av journalen ska det vidare framgå när SiS har fattat beslut om intagning enligt 25 § LVM.

Det ska också framgå av journalen när vården enligt LVU eller LVM har påbörjats.

Planera insatsens genomförande och dokumentera enligt 14 kap. 3 § SoL

Allmänna råd

Hur en beslutad insats ska genomföras bör dokumenteras i en behandlingsplan som upprättas av SiS med hänsyn tagen till den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Planen bör upprättas med utgångspunkt från den beslutande nämndens vårdplan enligt 9 kap. 12 § första stycket SoL och uppdrag till SiS.

Av behandlingsplanen bör det bl.a. framgå

- vilket eller vilka mål som gäller för insatsen enligt nämndens beslut,
- hur den enskildes livssituation ser ut,
- den enskildes uppfattning om sina problem, behov och resurser,
- om den enskilde är motiverad till att delta i sin behandling,
- om insatsen innehåller en eller flera aktiviteter hos SiS,
- vilket mål som gäller för varje aktivitet,
- vem hos SiS som ansvarar för genomförandet av varje aktivitet,
- när och hur olika aktiviteter ska genomföras,

- hur SiS ska samverka med andra huvudmän, t.ex. hälso- och sjukvården eller skolan,
- när och hur insatsen som helhet eller olika aktiviteter som ingår i insatsen ska följas upp,
- om den enskilde har deltagit vid planeringen och i så fall vilken hänsyn som har tagits till hans eller hennes synpunkter och önskemål,
- vilka andra personer som har deltagit i arbetet med att upprätta behandlingsplanen,
- när planen har fastställts, och
- när och hur planen ska följas upp.

En behandlingsplan för en person som är omedelbart omhändertagen bör så långt möjligt innehålla en kartläggning och beskrivning av den enskildes problem, behov och förutsättningar.

Behandlingsplanen bör tillföras den enskildes personakt så snart planen är upprättad.

Behandlingsplanen bör användas som utgångspunkt för fortlöpande anteckningar i journalen.

Behandlingsplanen bör användas som underlag för uppföljning av insatsen.

Behandlingsplanen bör revideras vid behov.

4 § Av dokumentationen ska det framgå vilka faktiska omständigheter, händelser av betydelse och bedömningar som ligger till grund för ett beslut som gäller de särskilda befogenheter som avses i 7 kap. 3 § socialtjänstförordningen (2025:468).

Av dokumentationen ska det också framgå vilka andra mindre ingripande åtgärder som har övervägts eller prövats enligt 20 a § LVU eller 36 a § LVM innan SiS fattar beslut som gäller de särskilda befogenheterna.

6 § Dokumentationen av ett beslut som gäller de särskilda befogenheter som avses i 7 kap. 3 § socialtjänstförordningen (2025:468) ska innehålla uppgifter om

1. vad som har beslutats,
2. vilket lagrum som ligger till grund för beslutet,
3. vilka skäl som ligger till grund för beslutet,
4. beslutsdatum, och
5. namn och befattning på den som har fattat beslutet.

9 § Av dokumentationen ska det framgå när ett beslut som gäller de särskilda befogenheter som avses i 7 kap. 3 § socialtjänstförordningen (2025:468) har verkställts och vem (namn och befattning) som har verkställt beslutet.

Om beslutet gäller kroppsvisitering eller ytlig kroppsbesiktning, ska det av dokumentationen också framgå om ett vittne har närvarat och i så fall vem.

Om beslutet gäller vård i enskildhet ska det av dokumentationen framgå

1. när vård i enskildhet påbörjades,
2. hur skyldigheten att fortlöpande pröva frågan om vård i enskildhet har fullgjorts, och
3. när vård i enskildhet avslutades.

Om beslutet gäller att den enskilde ska hållas i avskildhet, ska det av dokumentationen framgå

1. när avskiljningen påbörjades,
2. hur skyldigheten att hålla den enskilde under fortlöpande uppsikt har fullgjorts, och
3. när avskiljningen avslutades.

13 § Åtgärder som vidtas av SiS för att följa upp att den enskilde får insatsen utförd enligt den vårdplan som har upprättats med stöd av 9 kap. 12 § första stycket SoL och gällande författningar ska dokumenteras. Detsamma gäller åtgärder som vidtas av SiS för att följa upp insatsen mot fastställda mål och den planering som gjorts tillsammans med den enskilde.

Av dokumentationen ska det också framgå om den enskilde har framfört några klagomål till SiS på handläggningen av ett ärende eller genomförandet av en insats och vilka åtgärder som i så fall har vidtagits av SiS.

14 § Av dokumentationen ska det framgå när och av vilka skäl SiS har beslutat om utskrivning enligt 9 kap. 11 § socialtjänstförordningen (2025:468).

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2025.

HSLF-FS
2025:27

Socialstyrelsen

BJÖRN ERIKSSON

Tove Silfvrell

HSLF-FS kan laddas ned eller beställas via.
Socialstyrelsens publikationsservice
webb: www.socialstyrelsen.se/publikationer
e-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se

Elanders Sverige AB, Vällingby 2025